SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 69/2012-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. februára 2012 predbežne prerokoval návrh Ing. L. D., M., zastúpeného advokátom JUDr. A. T., K., na preskúmanie rozhodnutia Mestského zastupiteľstva mesta M. z 30. augusta 2011 prijatého podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. a takto

r o z h o d o l :

Návrh Ing. L. D. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bol 27. septembra 2011 doručený návrh Ing. L. D. (ďalej len „navrhovateľ“) na preskúmanie rozhodnutia Mestského zastupiteľstva mesta M. (ďalej lem „mestské zastupiteľstvo“ alebo „odporca“) z 30. augusta 2011 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“), ktorým mu bola ako verejnému

funkcionárovi podľa čl. 2 ods. 1 písm. o) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon č. 357/2004 Z. z.“ alebo „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“) uložená pokuta vo výške trojnásobku jeho mesačného platu, t. j. v sume 12 127,44 €, a to za nesplnenie povinnosti podľa čl. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. Navrhovateľ sa zároveň domáha, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie zrušil.

Navrhovateľ uviedol, že napadnutým rozhodnutím mestského zastupiteľstva, ktoré mu bolo doručené 12. septembra 2011, mu bola ako primátorovi mesta M. v období rokov 2006 – 2010 uložená uvedená pokuta za to, *„že ako verejný funkcionár v oznámení o svojich majetkových pomeroch za kalendárny rok 2009 uviedol nehnuteľnosť, ktorú v tom období nevlastnil a zároveň ako verejný funkcionár v oznámení o svojich majetkových pomeroch za kalendárny rok 2009 neuviedol nehnuteľnosti, ktoré v kalendárnom roku 2009 spoluvlastnil, teda uviedol neúplné a nepravdivé údaje, čím porušil čl. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov“*.

Navrhovateľ sa prostredníctvom splnomocneného advokáta podaným návrhom v zákonnej lehote domáha preskúmania napadnutého rozhodnutia podľa čl. 10 ods. 3 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. označujúc ho za *„nezákonné, nepreskúmateľné a vydané v rozpore s účelom a cieľom zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov“*. Zároveň zastáva názor, *„že povinnosti vyplývajúce mu z ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov si vždy riadne plnil a dôvody, pre ktoré mu bola uložená pokuta, nie sú porušením zákona, ani nie sú spôsobilé akýmkoľvek spôsobom sa dotknúť ochrany verejného záujmu a už vôbec nemôžu byť považované za poškodzovanie verejného záujmu“*. Navrhovateľ súčasne uviedol, *„že nemôže byť zaviazaný k úhrade pokuty a teda nemôže mu byť uložená sankcia rozhodnutím, ktoré z procesného hľadiska, ale aj obsahovo odporuje zákonu“*.

V nadväznosti na uvedené navrhovateľ tvrdí, že *„Výrok napadnutého rozhodnutia neobsahuje konkrétne ustanovenie zákona, ktoré mal... svojím konaním porušiť. Vo výroku je uvedený len čl. 7 zákona, ale tento článok má 10 odsekov a obsahuje viaceré povinnosti verejných funkcionárov a zo samotného výroku nevyplýva, ktoré konkrétne ustanovenie zákona malo byť porušené. Výrok tiež neobsahuje ustanovenie zákona, podľa ktorého bola navrhovateľovi uložená pokuta a nejasný je aj spôsob výpočtu výšky pokuty uvedený v odôvodnení rozhodnutia. Podľa výpočtov navrhovateľa mu mohla byť uložená pokuta maximálne vo výške 10 149 € a nie 12 127,44 €, ako to vypočítal odporca.“*.

Navrhovateľ napokon poukázal na to, *„že v zmysle čl. 9 ods. 5 zákona bol odporca povinný rozhodnúť do 60 dní odo dňa začatia konania. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a z Uznesenia odporcu č. 10 z 25. 05. 2011, konanie bolo začaté 25. 05. 2011. Rozhodnutie je zo dňa 30. 08. 2011. Odporca teda vydal napadnuté rozhodnutie po uplynutí lehoty, ktorú mu zákon na vydanie takéhoto rozhodnutia ukladá.“*.

V ďalšej časti návrhu navrhovateľ odôvodňuje, prečo nepovažuje svoje konanie za rozporné s ústavným zákonom č. 357/2004 Z. z., s tým, že mestské zastupiteľstvo *„je toho názoru, že navrhovateľ uviedol v oznámení o majetkových pomeroch neúplné a nepravdivé údaje, nakoľko uviedol, že je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na Správe katastra M. na LV č... – pozemkov parc. č..., čo je v rozpore so skutočnosťou, nakoľko je vlastníkom parciel... Takéto pochybenie podľa názoru navrhovateľa v žiadnom prípade nemôže byť považované za porušenie zákona, nakoľko ide len o chybu v písaní.*

Navrhovateľ v oznámení o majetkových pomeroch uviedol LV č... a z neho jednoznačne vyplýva, aké nehnuteľnosti, v akom spoluvlastníckom podiele navrhovateľ vlastní. Sankcionovať navrhovateľ za obyčajnú chybu v písaní, pričom reálny stav je jasne preukázateľný údajmi zapísanými na liste vlastníctva, ako aj oznámením o majetkových pomeroch podaným navrhovateľom za r. 2008, je nielen v rozpore s účelom zákona, ale aj v rozpore s dobrými mravmi.“.

K ďalšiemu dôvodu uloženia pokuty, t. j. vo vzťahu k neúplnosti údajov, spočívajúcemu v tom, že v oznámení podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.

(ďalej aj „oznámenie“) neuviedol nehnuteľnosti, ktoré v roku 2009 spoluvlastnil (špecifikované v bode 2 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), navrhovateľ poukázal na to, že *„vlastníkom týchto nehnuteľností bol len krátku dobu a v čase podania oznámenia ich už nevlastnil, resp. bol už podaný návrh na vklad vlastníckeho práva na základe darovacej zmluvy, ktorou tieto nehnuteľnosti previedol na svoje deti“*.

Podľa navrhovateľa mal zákonodarca *„v úmysle postihovať verejných funkcionárov, ktorí úmyselne v oznámení neuvedú majetok nadobudnutý v súvislosti s výkonom verejnej funkcie pri porušení povinností ustanovených v čl. 4 zákona /zákaz prijímať dary, nadobudnutie majetku od štátu, FNM SR inak ako vo verejnej súťaži alebo vo verejnej dražbe a pod./ a nie postihovať verejných funkcionárov za chyby v písaní“*.

Navrhovateľ sa odvoláva aj na dôvodovú správu k ústavnému zákonu č. 357/2004 Z. z. uvádzajúc, že *„účelom oznamovacej povinnosti uvedenej v čl. 7 zákona je vytvorenie reálnej možnosti kontrolovať dodržiavanie povinností a obmedzení ustanovených týmto zákonom. Navrhovateľ počas výkonu verejnej funkcie dodržiaval všetky povinnosti a obmedzenia ustanovené zákonom a pochybenia, ktorých sa dopustil, neboli spôsobené úmyselne a nie sú spôsobilé ohroziť verejný záujem, ktorého ochrana je základným predmetom a cieľom zákona č. 357/2004 Z. z.“*.

Na podporu svojej ďalšej argumentácie, podľa ktorej mestské zastupiteľstvo malo s prihliadnutím na konanie navrhovateľa v danej veci *„použiť teleologický výklad a neriadiť sa doslovným výkladom a v zmysle právnej praxe upustiť od uloženia pokuty“*, cituje navrhovateľ aj z judikatúry Ústavného súdu Českej republiky.

Vzhľadom na uvedené dôvody navrhovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho návrhu takto rozhodol:

„Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodnutie Mestského zastupiteľstva mesta M. zo dňa 30. 08. 2011, vydané v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov voči verejnému funkcionárovi: Ing. L. D..., primátor mesta M. v rokoch 2006 – 2010, zrušuje.

Mesto M. je povinné nahradiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 706,92 € na účet navrhovateľa, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Na výzvu ústavného súdu adresovanú mestskému zastupiteľstvu zaujalo k návrhu stanovisko Mesto M., zastúpené Ing. I. S., v podaní z 21. novembra 2011. Keďže Mesto M. nie je podľa § 73b ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) účastníkom konania o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, ústavný súd opakovane vyzval mestské zastupiteľstvo na vyjadrenie k návrhu. Požadované stanovisko (obsahovo identické s vyjadrením Mesta M., pozn.) bolo ústavnému súdu doručené 13. januára 2012.

K námietke navrhovateľa, že výrok napadnutého rozhodnutia neobsahuje konkrétne ustanovenie ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., ktoré mal svojím konaním porušiť odporca po doslovnej citácii výroku napadnutého rozhodnutia, sa v predmetnom rozhodnutí uvádza, že namietaný výrok *„jednoznačne a presne špecifikuje, v čom je konanie alebo opomenutie navrhovateľa v rozpore s predmetným ústavným zákonom, a teda že obsahuje základnú a nevyhnutnú náležitosť požadovanú v čl. 9 ods. 6 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.*

Hoci vo výroku napadnutého rozhodnutia nie je uvedený odkaz na konkrétny odsek článku 7 ústavného zákona, ktorý mal navrhovateľ svojím konaním porušiť, máme zato, že namietaná skutočnosť z výroku rozhodnutia nepochybne vyplýva. Vzhľadom na to, že ani samotný ústavný zákon nepožaduje, aby výrok rozhodnutia presne označoval ustanovenie, ktoré malo byť konaním verejného funkcionára porušené, tento nedostatok nemôže zaklať dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia.“.

K námietke navrhovateľa spochybňujúcej spôsob výpočtu výšky uloženej pokuty mestské zastupiteľstvo uviedlo:

„Plat navrhovateľa za predchádzajúci kalendárny rok (t. j. za rok 2010) za výkon jeho verejnej funkcie predstavoval v úhrne sumu 64 304,24 EUR. Zákonné zrážky poistného vykonané z platu navrhovateľa za predchádzajúci kalendárny rok predstavovali v úhrne sumu 4 023,12 EUR. Daň z príjmov zo závislej činnosti navrhovateľa za predchádzajúci kalendárny rok predstavovala spolu sumu 11 771,35 EUR. Výsledná hodnota, ktorá vznikne po odpočítaní vyššie uvedenej sumy poistného a dane z príjmov zo závislej činnosti z platu navrhovateľa za predchádzajúci kalendárny rok predstavuje sumu 48 509,77 EUR, čo je čistý ročný príjem navrhovateľa za výkon verejnej funkcie za rok 2010. Uvedená suma bola použitá pri výpočte výšky pokuty v zmysle bodu 11) odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.“

Vzhľadom na uvedené považuje mestské zastupiteľstvo výšku uloženej pokuty za súladnú s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.

Názor navrhovateľa, podľa ktorého *„neuvedenie nehnuteľností, ktoré navrhovateľ zdedil a následne previedol na svoje deti nie je porušením zákona, ktoré mal zákonodarca na mysli, a že zákonodarca mal v úmysle postihovať iba tých funkcionárov, ktorí úmyselne neuvedú majetok nadobudnutý v súvislosti s výkonom verejnej funkcie pri porušení povinností ustanovených v čl. 4 zákona /zákaz prijímať dary, nadobudnutie majetku od štátu atď./, je podľa mestského zastupiteľstva značne redukcionalistický a účelový a nezodpovedá zneniu ani účelu úpravy obsiahnutej v ústavnom zákone č. 357/2004 Z. z.“*.

Mestské zastupiteľstvo je presvedčené, *„že navrhovateľ tým, že v oznámení o svojich majetkových pomeroch za kalendárny rok 2009, uviedol neúplné a nepravdivé údaje týkajúce sa jeho majetkových pomerov, konal v rozpore s ústavným zákonom č. 357/2004 Z. z.“*, a preto navrhuje, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v stanovisku doručenom ústavnému súdu 19. decembra 2011 zotrval na dôvodoch svojho návrhu považujúc *„napadnuté rozhodnutie za nezákonné a vydané v rozpore s účelom a cieľom ústavného*

zákona č. 357/2004 Z. z., ktorým je boj s korupciou a ochrana verejného záujmu pri výkone práv verejných funkcionárov".

Podľa navrhovateľa *„napadnuté rozhodnutie rozhodne neslúži na ochranu verejného záujmu, ale na šikanovanie a prísne sankcionovanie osoby navrhovateľa, ktoré je vzhľadom na minimálny stupeň závažnosti údajného porušenia ustanovení zákona v rozpore s účelom a cieľom samotného ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. a tiež v rozpore s dobrými mravmi a požiadavkou morálnej správnosti. Právne rozhodnutia, ktoré nespĺňajú túto požiadavku, nemôžu byť právne perfektnými rozhodnutiami. Ich morálna vadnosť prerastá do právnej vadnosti, ktorá síce sama osebe nevyvoláva právnu neplatnosť, avšak umožňuje súdom zvrátiť takéto rozhodnutia.".*

Navrhovateľ poukazuje aj na to, že napadnuté rozhodnutie je založené na doslovnom, gramatickom výklade ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., ktorý *„je však len prvým priblížením k zisteniu právnej normy aplikovanej na daný vzťah a ak sa zistí, že takýto výklad smeruje k absurdným záverom, je potom dôvod inými výkladmi dospieť k interpretácii ustanovenia, k zisteniu skutočného alebo správneho obsahu právnej normy ako vlastného pravidla správania sa".* Navrhovateľ vyslovil taktiež názor, že ústavný súd by vzhľadom na preferovanie materiálneho poňatia právneho štátu *«nemal rozhodovať na základe „šikanóznych ustanovení" všeobecne záväzných právnych predpisov».*

Navrhovateľ dospel napokon k záveru, že *„v danom prípade bolo rozhodnutím, ktoré sa riadilo doslovným textom zákona bez zohľadnenia ďalších okolností, intenzívne zasiahnuté do súkromia navrhovateľa. Verejný záujem má v danom prípade podľa názoru navrhovateľa nižšiu hodnotu ako je zásah do súkromnej sféry navrhovateľa, hlavne ak účel a cieľ zákona sa len veľmi okrajovo dotýka porušenia, ktorého sa mal navrhovateľ dopustiť.".* Vzhľadom na uvedené navrhovateľ na podanom návrhu trvá a domáha sa, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie zrušil.

III.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde sa konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté rozhodnutie orgánu podľa odseku 1.

Podľa § 73b ods. 1 zákona o ústavnom súde účastníkom konania je navrhovateľ a orgán, ktorý vydal rozhodnutie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73b ods. 2 zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Podľa zjednocujúceho stanoviska pléna ústavného súdu z 2. mája 2007 sa na konanie o návrhoch vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. vzťahuje § 25 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje (Plz. ÚS 1/07).

Vzhľadom na to môže senát ústavného súdu odmietnuť návrh už po jeho predbežnom prerokovaní, a to v prípade, ak zistí existenciu niektorého z dôvodov uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Takýmto dôvodom je aj zistenie, že podaný návrh je celkom nedôvodný a evidentne bez nutnosti ďalšieho skúmania ho možno kvalifikovať ako návrh zjavne neopodstatnený. V takomto prípade ústavný súd nepovažuje za nevyhnutné ani za účelné rozhodovať najskôr o prijatí návrhu na ďalšie konanie a následne v konaní vo veci samej napadnuté rozhodnutie výboru uznesením potvrdiť.

Podľa čl. 2 ods. 1 písm. o) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. sa tento ústavný zákon vzťahuje aj na starostov obcí.

Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. verejným funkcionárom je na účely tohto ústavného zákona každý, kto vykonáva funkciu uvedenú v čl. 2 ods. 1. Na účely čl. 7 a čl. 8 a na účely konania, ak sa porušili povinnosti podľa čl. 7 a 8, sa osoba, ktorá vykonávala verejnú funkciu, považuje za verejného funkcionára aj v období jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie.

Podľa čl. 7 ods. 1 písm. e) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. verejný funkcionár je povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie, a počas jej výkonu vždy do 31. marca podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie, svoje majetkové pomery a majetkové pomery manžela a neplnoletých detí, ktorí s ním žijú v domácnosti, vrátane osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko a adresa trvalého pobytu.

Podľa čl. 7 ods. 4 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. majetkovými pomermi podľa odseku 1 písm. a) sa rozumie vlastníctvo nehnuteľnosti vrátane vlastníctva bytu a nebytového priestoru.

Podľa čl. 7 ods. 5 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. oznámenie podľa odseku 1 podáva starosta obce komisii obecného zastupiteľstva.

Podľa čl. 9 ods. 3 písm. b) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vykonáva obecné zastupiteľstvo, ak ide o verejných funkcionárov uvedených v čl. 2 ods. 1 písm. o) a p).

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

Podľa čl. 10 ods. 3 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. proti rozhodnutiu orgánu podľa čl. 9 ods. 1 písm. b) až d) môže dotknutý verejný funkcionár do 15 dní od doručenia rozhodnutia, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie alebo ktorým bola uložená pokuta, podať návrh na preskúmanie rozhodnutia na Ústavný súd Slovenskej republiky. Podanie návrhu má odkladný účinok. Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takého rozhodnutia pred Ústavným súdom Slovenskej republiky upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky je konečné.

Ako vyplýva z § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde, predmet tohto konania, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu výboru, je jednoznačne obmedzený výlučne na posúdenie konania

navrhovateľa ako verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Primárnym impulzom vzniku tohto konania je konanie verejného funkcionára, ktorý je povinný plniť povinnosti vyplývajúce pre neho z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Ďalším krokom determinujúcim konanie ústavného súdu o opravnom prostriedku je konkrétne rozhodnutie príslušného orgánu, a v neposlednom rade je ním návrh navrhovateľa, ktorým žiada, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie preskúmal.

Z citovaných ustanovení zákona o ústavnom súde vyplýva, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov musí navrhovateľ preukázať, že jeho konanie ako verejného funkcionára nebolo v rozpore s týmito ustanoveniami ústavného zákona, teda že povinnosti verejného funkcionára vyplývajúce z citovaného ústavného zákona neporušil, a preto nebol dôvod, aby mu bola uložená pokuta.

Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že ním bola navrhovateľovi uložená pokuta za to, že ako *„primátor mesta M. v období rokov 2006-2010 ako verejný funkcionár v oznámení o svojich majetkových pomeroch za kalendárny rok 2009 uviedol nehnuteľnosť, ktorú v tomto období nevlastnil a zároveň verejný funkcionár v oznámení o svojich majetkových pomeroch za kalendárny rok 2009 neuviedol nehnuteľnosti, ktoré v kalendárnom roku spoluvlastnil, teda uviedol neúplné a nepravdivé údaje, čím porušil čl. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov“.*

Navrhovateľ tvrdí, že napadnuté *rozhodnutie je nezákonné, nepreskúmateľné a vydané v rozpore s účelom a cieľom ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. Dôvody, za ktoré mu bola uložená pokuta, nie sú podľa neho porušením zákona, a nie sú spôsobilé dotknúť sa akýmkoľvek spôsobom ochrany verejného záujmu.*

1. Navrhovateľ ako prvé z podstatných pochybení orgánu, ktorý napadnuté *rozhodnutie vydal, uvádza, že v jeho výroku je iba odkaz na čl. 7 ústavného zákona*

č. 357/2004 Z. z., ktorý má desať odsekov, a preto zo samotného výroku nevyplýva, ktoré konkrétne ustanovenie (ktorý odsek čl. 7) ústavného zákona mal porušiť.

V konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov musí byť bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené ústavným zákonom č. 357/2004 Z. z. alebo zákonom (čl. 9 ods. 6 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z.).

Jednoznačné detailné vymedzenie náležitostí výroku rozhodnutia, pokiaľ ide o konkretizáciu skutku v príslušnej právnej úprave (§ 9 ods. 6 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu), nie je obsiahnuté, a preto vychádzajúc z citovanej časti výroku napadnutého rozhodnutia ústavný súd zastáva názor, že tento zodpovedá platnej právnej úprave, pričom dostačujúco a zrozumiteľne určuje, v čom malo byť v konkrétnych okolnostiach danej veci konanie, resp. opomenutie navrhovateľa v rozpore s ústavným zákonom č. 357/2004 Z. z., a to v tom zmysle, že jeho špecifikácia vylučuje možnosť zámeny sankcionovaného konania/opomenutia s iným konaním, a rovnako tak nemôže mať za následok jeho neurčitosť, resp. nepreskúmateľnosť.

V tomto kontexte ústavný súd nepovažoval túto časť výroku napadnutého rozhodnutia vzhľadom na to, že mu korešponduje relevantné odôvodnenie, za pochybenie, ktoré by mohlo byť dôvodom na vyhovenie návrhu a zrušenie napadnutého rozhodnutia.

2. Ďalšia výhrada navrhovateľa sa týka toho, že mestské zastupiteľstvo kvalifikovalo ako uvedenie nepravdivých a neúplných údajov z jeho strany to, že v rozpore so skutočnosťou v oznámení uviedol, že *„je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na Správe katastra M. na LV č... – pozemkov parc. č..., nakoľko je vlastníkom parciel...“*. V nadväznosti na to vyslovil názor, že takéto pochybenie nemôže byť považované za porušenie ústavného zákona, pretože ide len o chybu v písaní.

Na výzvu mestského zastupiteľstva podľa čl. 7 ods. 6 zákona č. 357/2004 Z. z. k tejto nezrovnalosti navrhovateľ v odpovedi zo 14. júna 2011 uviedol: *„K vašej otázke týkajúcej*

sa pozemku... LV... 5/6, ktorý nie je možné presne identifikovať, uvádzam, že na LV č... pre k. ú. M. sa nachádzajú moje pozemky KNC... a tieto som musel priznať v oznámení za rok 2009 a pozemok KNC... v k. ú. M. je pozemok vo vlastníctve môjho suseda J. R.“

V tomto konkrétnom prípade ústavný súd prisvedčuje navrhovateľovi, že išlo o chybu v písaní, ktorá je zjavne formálnej povahy, a preto nemohla dosiahnuť relevanciu takého závažného materiálneho charakteru, ako ju kvalifikovalo mestské zastupiteľstvo. Taká interpretácia ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, akú podalo vo vzťahu k tomuto pochybeniu navrhovateľa mestské zastupiteľstvo, nemá racionálne opodstatnenie, ale naopak, vykazuje znaky prílišného právneho formalizmu odporujúceho nielen materiálnemu chápaniu princípu právneho štátu, ale aj samotnému účelu ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. Prílišný formalizmus pri výklade právnych noriem bol už pri rozhodovacej praxi ústavného súdu opakovane odmietnutý ako neakceptovateľný (napr. IV. ÚS 192/08, III. ÚS 163/2011).

3. Pokiaľ ide o ďalšie námietky, resp. výhrady navrhovateľa proti napadnutému rozhodnutiu, ústavný súd ich ani v jednom prípade nevzhliadol ako dôvodné. Ide predovšetkým o spochybňovanie skutočnosti, že v oznámení neuviedol nehnuteľnosti, ktoré v roku 2009 spoluvlastnil, konkrétne nehnuteľnosti špecifikované v bode 2 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia. Navrhovateľ v tejto súvislosti argumentoval tým, že *„vlastníkom týchto nehnuteľností bol len krátku dobu a v čase podania oznámenia ich už nevlastnil, resp. bol už podaný návrh na vklad vlastníckeho práva na základe darovacej zmluvy, ktorou tieto nehnuteľnosti previedol na svoje deti“*. Ďalej vyjadril názor, že *„nadobudnutie týchto nehnuteľností, ani ich následný prevod na tretie osoby, žiadnym spôsobom nesúviseli s výkonom jeho verejnej funkcie. Predmetné nehnuteľnosti navrhovateľ nadobudol darom po svojich rodičoch a ich uvedenie, resp. opomenutie uvedenia v oznámení o majetkových pomeroch nemohlo mať žiaden vplyv na verejný záujem, keďže ako vyplýva z definície verejného záujmu uvedenej v zákone, verejný záujem je taký záujem, ktorý prináša majetkový prospech všetkým občanom alebo mnohým občanom.“*.

Ústavný súd v spojitosti s rozhodovaním v konaniach vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov zdôraznil, že zmyslom tohto konania je preveriť plnenie ústavného zákona o ochrane verejného záujmu (PLz. 1/2010, III. ÚS 471/2011).

Argumenty navrhovateľa vo svojej podstate smerujú k ospravedlneniu jeho konania tvrdením, že uvedenie predmetných nehnuteľností v oznámení považoval zo svojho pohľadu z už uvedených dôvodov za irelevantné. Podľa názoru ústavného súdu však nemožno pripustiť, aby samotný verejný funkcionár selektoval, ktorý majetok z jeho pohľadu má uviesť v oznámení, resp. aby rozhodoval, či uvedenie/neuvedie toho-ktorého konkrétneho majetku je potrebné z hľadiska ochrany verejného záujmu, či naplnenia účelu ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. Posúdenie týchto skutočností prislúcha výlučne orgánu, ktorému sa oznámenie podáva.

Neuvedenie označených nehnuteľností v oznámení predstavuje ťažiskový dôvod uloženia pokuty navrhovateľovi vyplývajúci z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

Neplnenie povinností vyplývajúcich z ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. verejným funkcionárom je predovšetkým jeho vlastnou zodpovednosťou, a preto v prípade, že si tieto povinnosti dôsledne nesplní, vystavuje sa nebezpečenstvu postihu podľa sankčných ustanovení uvedeného ústavného zákona. Tak je to aj v danom prípade, keď navrhovateľ nesplnil svoju povinnosť uvedením neúplných údajov v oznámení podľa čl. 7 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Vzhľadom na vymedzenie účelu oznamovacej povinnosti, ktorý je podľa dôvodovej správy k čl. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. *„potrebné vidieť okrem iného vo vytvorení reálnej možnosti kontrolovať dodržiavanie povinnosti a obmedzení ustanovených týmto zákonom“*, s tým, že *„Predmetom kontroly budú teda prírastky majetku a kontrola má smerovať k tomu, aby sa dalo jasne identifikovať, z akých zdrojov boli prírastky majetku nadobudnuté“*, nemôže ústavný súd akceptovať názor navrhovateľa, že neuvedenie nehnuteľností, ktoré zdedil v priebehu roka 2009 a následne previedol na svoje deti darovacou zmluvou, *„nie je porušením zákona, ktoré mal zákonodarca na mysli, keď*

riešil v zákone postih za uvedenie neúplných a nepravdivých údajov...“, resp. že *„zákonodarca mal v úmysle postihovať verejných funkcionárov, ktorí úmyselne v oznámení neuvedú majetok nadobudnutý v súvislosti s výkonom verejnej funkcie pri porušení povinností ustanovených v čl. 4 zákona“.*

K tomu ústavný súd napokon dodáva, že už samotný fakt, že verejný funkcionár má povinnosť ozrejmiť svoje majetkové pomery, je aj preventívnym krokom na potlačenie prípadného korupčného konania, a aj z toho dôvodu je nevyhnutné vyžadovať od verejného funkcionára dôsledné plnenie povinností, ktoré pre neho z ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. vyplývajú.

4. Navrhovateľ poukazuje aj na to, že mestské zastupiteľstvo bolo povinné rozhodnúť vo veci do 60 dní odo dňa začatia konania. Keďže konanie bolo začaté 25. mája 2011 a rozhodnutie je z 30. augusta 2011, navrhovateľ je toho názoru, že bolo vydané po uplynutí lehoty, ktorú zákon na vydanie takéhoto rozhodnutia ukladá.

Vo vzťahu k námietke navrhovateľa o nedodržaní 60-dňovej lehoty na rozhodnutie v jeho veci odo dňa začatia konania ustanovenej v prvej vete čl. 9 ods. 5 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., ktorá by mala byť jedným z dôvodov na zrušenie napadnutého rozhodnutia, sa ústavný súd už vo svojej doterajšej judikatúre viackrát vyjadril, keď konštatoval, že v právnom poriadku Slovenskej republiky absentuje právna úprava následkov prekročenia tejto lehoty, t. j. jej uplynutie sa nespája so žiadnymi právnymi účinkami. Na základe toho možno dospieť k záveru, že mestské zastupiteľstvo môže ústavne relevantným spôsobom rozhodnúť aj po uplynutí tejto lehoty, t. j. ide len o poriadkovú lehotu, ktorej márne uplynutie nemôže byť dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia (napr. m. m. III. ÚS 23/07, IV. ÚS 3/07, III. ÚS 84/08 atď.). Ústavný súd nevidí dôvod na odklon od uvedeného právneho názoru ani vo veci navrhovateľa, aj keď považuje za potrebné pripomenúť, že je v záujme dodržiavania princípov právneho štátu, najmä právnej istoty účastníkov konania, aby rozhodnutia podľa ústavného zákona vo veci ochrany verejného záujmu boli vydávané v lehote ustanovenej v prvej vete čl. 9 ods. 5 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. aj napriek tomu, že táto lehota je poriadková.

5. Posledná námietka navrhovateľa sa týka toho, že výrok napadnutého rozhodnutia neobsahuje ustanovenie zákona, podľa ktorého mu bola uložená pokuta, a nejasný je aj spôsob jej výpočtu. Podľa navrhovateľa nesprávny je aj výpočet výšky pokuty.

K výhrade, že výrok napadnutého rozhodnutia neobsahuje ustanovenie zákona, podľa ktorého bola uložená pokuta, ústavný súd upriamuje pozornosť na už citovaný čl. 9 ods. 6 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., ktorý túto povinnosť výslovne neustanovuje. Spôsob výpočtu pokuty, ako aj odkaz na príslušný článok zákona o ochrane verejného záujmu vyplýva jednoznačne z bodov 9 až 11 napadnutého rozhodnutia.

Ústavný súd vychádzajúc aj z listinných dôkazov preukazujúcich výšku príjmu navrhovateľa nepovažuje ani túto jeho poslednú námietku za dôvodnú.

Podľa čl. 9 ods. 12 prvej vety ústavného zákona o ochrane verejného záujmu ak sa v konaní nepreukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, orgán podľa odseku 1 rozhodne o zastavení konania.

S poukazom na to ústavný súd, aj keď v jednom prípade dal navrhovateľovi za pravdu (pozri bod 2 tohto článku uznesenia), je toho názoru, že postup mestského zastupiteľstva smerujúci k vydaniu napadnutého rozhodnutia bol v súlade s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a na jeho základe vydané rozhodnutie je preto zákonné a vecne správne. Vzhľadom na to ústavný súd dospel k záveru, že námietky navrhovateľa (okrem jednej už spomenutej) proti napadnutému rozhodnutiu uvedené v jeho návrhu vo svojej podstate nie sú takého charakteru, aby sa im dala pripísať ústavnoprávna relevancia, teda že by ich bolo možné skúmať v rámci konania podľa § 73a zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto vyhodnotil argumenty navrhovateľa za zjavne neodôvodnené nesúce znaky účelovosti a nezakladajúce taký dôvod na spochybňovanie napadnutého rozhodnutia, ktorý by bolo potrebné posúdiť po prijatí návrhu na ďalšie konanie.

Nad rámec uvedenej argumentácie ústavný súd dodáva, že nie je jeho úlohou posudzovať legislatívnu kvalitu ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Zároveň konštatuje, že nemá moderačné oprávnenie, a preto nemôže rozlišovať medzi závažným a menej závažným porušením povinností vyplývajúcich pre verejného funkcionára z ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., a v nadväznosti na to prípadne znížiť pokutu javiacu sa ako neprimerane vysokú. Z toho hľadiska nemožno pripísať na ťarchu rozhodujúceho orgánu, ak tento ústavný zákon ako špeciálnu právnu normu doslovne aplikoval, a aj keď jeho rozhodnutie môže vyznieť ako neprimerane prísne, ústavný súd nemôže v rámci konania podľa § 73a zákona o ústavnom súde do tohto rozhodnutia zasiahnuť.

Ústavný súd preto návrh navrhovateľa ako celok odmietol už pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. februára 2012